

|                                             |
|---------------------------------------------|
| Rolnummer 3247                              |
| Arrest nr. 201/2005<br>van 21 december 2005 |

## A R R E S T

---

*In zake* : het beroep tot vernietiging van artikel 189 (met betrekking tot de gezondheidszorgberoepen) van de programmawet van 9 juli 2004, ingesteld door het Nationaal Verbond van Katholieke Vlaamse Verpleegkundigen en Vroedvrouwen.

Het Arbitragehof,

Samengesteld uit de voorzitters A. Arts en M. Melchior, en de rechters R. Henneuse, E. De Groot, A. Alen, J.-P. Snappe en E. Derycke, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter A. Arts,

wijst na beraad het volgende arrest :

\*

\*      \*

## I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 22 december 2004 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 23 december 2004, heeft het Nationaal Verbond van Katholieke Vlaamse Verpleegkundigen en Vroedvrouwen, met zetel te 1030 Brussel, Vergoteplein 43, beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 189 (met betrekking tot de gezondheidszorgberoepen) van de programmawet van 9 juli 2004 (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 15 juli 2004, tweede editie).

De Ministerraad en de Vlaamse Regering hebben ieder een memorie ingediend, de verzoekende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 14 september 2005 :

- zijn verschenen :
  - . Mr. J. Vande Moortel, advocaat bij de balie te Gent, voor de verzoekende partij;
  - . Mr. P. Van Orshoven, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Vlaamse Regering;
  - . Mr. E. Jacobowitz *loco* Mr. D. Gérard en Mr. M. Mareschal, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers E. Derycke en R. Henneuse verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

## II. In rechte

- A -

### *Ten aanzien van de ontvankelijkheid*

A.1. Volgens de verzoekende partij, een erkende beroepsvereniging, doet zij van het vereiste belang blijken, aangezien de bestreden bepaling de situatie van verpleegkundigen rechtstreeks en ongunstig kan raken en zulks om twee redenen : enerzijds, ondermijnt de bestreden bepaling de wettelijke bescherming van het beroep van verpleegkundige, inzonderheid neergelegd in de artikelen 21*quater*, § 1, en 21*quinquies*, § 1, van het koninklijk besluit nr. 78 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, en, anderzijds, kan ingevolge de bestreden bepaling de wettelijk vastgestelde adviesregeling in het kader van de Nationale Raad voor verpleegkunde en van de Technische Commissie voor verpleegkunde (artikelen 21*decies*, 21*undecies*, § 1, en 21*quaterdecies*, § 1, van het voormelde koninklijk besluit nr. 78) worden omzeild.

De verzoekende partij betoogt dat de bestreden bepaling de wettelijke grondslag vormt voor de Koning om de door Hem aan te wijzen handelingen uit de gezondheidszorg te halen, terwijl het nochtans activiteiten betreft die « tot het dagelijkse leven behoren » en die zonder de bestreden bepaling uitsluitend door beoefenaars van een gezondheidszorgberoep, te dezen verpleegkundigen, mogen worden verricht.

A.2. De Ministerraad betoogt dat het beroep niet ontvankelijk is wegens ontstentenis van belang van de verzoekende partij.

De Ministerraad wijst erop dat de bestreden bepaling niets uit te staan heeft met de bescherming van het beroep van verpleegkundige, maar enkel betrekking heeft op de delegatiebevoegdheid van artsen. In tegenstelling tot wat de verzoekende partij lijkt te suggereren, is het begrip « activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren » hoegenaamd geen wettelijk synoniem voor het begrip « verpleegkundige A-handelingen », opgesomd in het artikel 21*quinquies*, § 1, a) van het voormelde koninklijk besluit nr. 78. De bestreden bepaling wijzigt trouwens niet artikel 21*quater* noch artikel 21*quinquies*, opgenomen in het hoofdstuk over « De uitoefening van de verpleegkunde », maar enkel artikel 5 van het voormelde koninklijk besluit nr. 78, dat betrekking heeft op de delegatiemogelijkheid voor artsen. Dat artikel 5 is overigens opgenomen in hoofdstuk I over « De uitoefening van de geneeskunde en van de artsennijbereidkunde ». Volgens de Ministerraad wordt door de bestreden bepaling aan de Koning de mogelijkheid geboden om een lijst op te stellen van een nieuwe categorie van activiteiten die « niet tot de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de kinesitherapie of een paramedisch beroep behoren ». Die activiteiten zullen door de arts aan nieuwe actoren in de zorgsector kunnen worden toevertrouwd. De verzoekende partij gaat volgens de Ministerraad ten onrechte ervan uit dat de nog op te stellen lijst enkel zal dienen om de bestaande verpleegkundige A-handelingen te herkwalficeren als activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren. De Ministerraad is dan ook van mening dat aan de bescherming van het beroep van verpleegkundige door de bestreden bepaling geenszins wordt geraakt en dat in voldoende waarborgen is voorzien om die beroepsbescherming te bestendigen.

Volgens de Ministerraad vloeit uit de bestreden bepaling niet voort dat de adviesverlening door de Nationale Raad voor verpleegkunde en de Technische Commissie voor verpleegkunde wordt omzeild. Volgens hem blijft de bestaande wettelijke adviesverlening van die instanties behouden en wordt zij aangevuld met een specifieke wettelijke adviesverlening door de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde. Nu het uitgangspunt van de bestreden bepaling niet de verpleegkunde, maar wel de geneeskunde is, waarbij de delegatiebevoegdheid van de artsen wordt vastgelegd, is het volgens de Ministerraad logisch dat het advies van de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde wordt voorgeschreven.

De Ministerraad betoogt dat de zienswijze van de verzoekende partij louter hypothetisch is, aangezien haar argumentatie op een nog niet genomen uitvoeringsbesluit van de bestreden bepaling is gebaseerd. De inhoud van dat besluit is evenwel geenszins nu reeds bepaald, noch bepaalbaar op basis van de tekst van de bestreden bepaling. Indien later zou blijken dat de Koning, bij het nemen van het desbetreffende uitvoeringsbesluit, ongrondwettige maatregelen zou hebben genomen of bepaalde adviezen niet zou hebben ingewonnen, kan de verzoekende partij zich in voorkomend geval tot de bevoegde instanties wenden. De Ministerraad besluit dat het belang van de verzoekende partij louter potentieel en niet rechtstreeks is.

In zijn memorie van wederantwoord stelt de Ministerraad dat de bestreden bepaling in dermate algemene bewoordingen is gesteld dat zij onmogelijk de vermeende discriminatie teweeg kan brengen. Volgens hem dient het concrete uitvoeringsbesluit te worden afgewacht, alvorens een oordeel te kunnen uitspreken over de al dan niet discriminerende invulling van de discretionaire bevoegdheid die door de bestreden bepaling aan de Koning wordt verleend. Voorts betoogt de Ministerraad dat de verzoekende partij de wettelijke beroepsbescherming al te absoluut formuleert. Hij wijst erop dat een beroepsbescherming die door een regelgever werd ingesteld te allen tijde door die regelgever mag worden gewijzigd.

A.3. In haar memorie stelt de verzoekende partij dat de bescherming van het beroep van verpleegkundige betrekking heeft op drie categorieën van verpleegkundige handelingen (artikel 21*quinquies*, § 1, van het koninklijk besluit nr. 78), namelijk : A-handelingen (niet-technische handelingen), B-handelingen (technisch verpleegkundige handelingen) en C-handelingen (toevertrouwde geneeskundige handelingen). Bijgevolg kunnen enkel verpleegkundigen die handelingen stellen, wat volgens de verzoekende partij neerkomt op een wettelijk verankerd monopolie van verpleegkundigen. Daaruit volgt dat de bestreden bepaling, in tegenstelling tot wat de Ministerraad beweert, wel degelijk verband houdt met de bepalingen die de bescherming van het beroep van verpleegkundige waarborgen, hoewel die bepaling is opgenomen in het artikel 5, dat betrekking heeft op de delegatiebevoegdheid van artsen. Op grond van de bestreden bepaling is het immers voldoende dat de Koning activiteiten « die tot het dagelijkse leven behoren en die niet tot de uitoefening van de geneeskunst, de

verpleegkunde, de kinesitherapie of een paramedisch beroep behoren » als dusdanig aanmerkt, opdat die activiteiten niet meer als een A-, B- of C-handeling kunnen worden beschouwd.

Volgens de verzoekende partij is haar belang bij de vernietiging niet afhankelijk van de latere, concrete invulling die de Koning zal geven aan de discretionaire bevoegdheid die Hem door de bestreden bepaling wordt toegekend. Immers, alleen al het gegeven dat de bestreden bepaling op zich toestaat dat handelingen worden gesteld die « tot het dagelijkse leven behoren », doch inhoudelijk raken aan de wettelijke beroepsbescherming van onder meer de verpleegkundigen - handelingen, vast te stellen zonder de wettelijke adviesorganen te moeten raadplegen -, verantwoordt volgens de verzoekende partij op voldoende wijze haar belang bij het beroep.

*Ten gronde*

*Eerste middel*

A.4. De verzoekende partij voert een eerste middel aan, afgeleid uit een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Zij betoogt dat haar leden, beoefenaars van een wettelijk beschermd gezondheidszorgberoep, namelijk verpleegkundigen, ten onrechte op dezelfde wijze worden behandeld als niet-beoefenaars van een gezondheidszorgberoep, wat betreft de door de bestreden bepaling beoogde handelingen. Die bepaling vormt de wettelijke grondslag voor de Koning om een besluit te nemen waarbij bepaalde handelingen uit de gezondheidszorg worden gehaald, zodat zowel verpleegkundigen als niet-verpleegkundigen dezelfde handelingen kunnen verrichten. De situatie van beide categorieën is evenwel verschillend : de eerste categorie beschikt over de vereiste diploma's in de zin van artikel 21<sup>quater</sup>, § 1, van het koninklijk besluit nr. 78, de tweede categorie - « de andere actoren in de zorgsector » - niet.

Voor die gelijke behandeling van ongelijke situaties bestaat volgens de verzoekende partij geen objectieve en redelijke verantwoording. Met verwijzing naar de parlementaire voorbereiding betoogt de verzoekende partij dat de bestreden bepaling ertoe strekt meer rechtszekerheid te bieden, inzonderheid wat betreft de huidige situatie van anderen dan beoefenaars van een gezondheidszorgberoep. Hun huidige situatie is immers onduidelijk : in de praktijk stellen zij verpleegkundige handelingen, terwijl ze daarvoor geenszins wettelijk bevoegd zijn. De verzoekende partij is evenwel van mening dat de bestreden maatregel niet pertinent is ten aanzien van het door de wetgever nagestreefde doel. Immers, de door de Koning op te stellen lijst zal niet exhaustief zijn, aangezien geen duidelijke scheidingslijn zal kunnen worden getrokken tussen handelingen die door niet-verpleegkundigen wettig zullen mogen worden verricht en handelingen die door verpleegkundigen wettig zullen moeten worden verricht. Het nagestreefde doel - de rechtszekerheid - zal aldus niet worden bereikt.

Bovendien is de bestreden maatregel volgens de verzoekende partij niet evenredig met het nagestreefde doel. Door een aantal handelingen uit de gezondheidszorg te halen, wordt het voortbestaan van het beroep van verpleegkundige in het gedrang gebracht en wordt zijn wettelijke beroepsbescherming volledig ondermijnd. Daarom zou, vooraleer de Koning het betreffende besluit neemt, minstens het advies van de Nationale Raad voor verpleegkunde en van de Technische Commissie voor verpleegkunde moeten worden ingewonnen. In de bestreden bepaling wordt evenwel uitsluitend in het advies van de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde voorzien.

A.5. De Ministerraad betoogt dat voor de dagelijkse handelingen een onderscheiden behandeling op grond van het criterium van het beschikken over bijzondere kwalificaties niet meer verantwoord is. De gelijke behandeling berust, voor die handelingen, op de vaststelling dat zij tot het dagelijkse leven en niet tot de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de kinesitherapie of een paramedisch beroep behoren.

Volgens de Ministerraad brengt de bestreden bepaling het voortbestaan van het beroep van verpleegkundige geenszins in het gedrang. Nog afgezien van de vaststelling dat die bepaling geen betrekking heeft op verpleegkundige handelingen, is het niet omdat sommige niet-verpleegkundige handelingen door niet-verpleegkundigen zullen mogen worden gesteld dat de verpleegkundigen met verdwijning zijn bedreigd.

Voorts wijst de Ministerraad erop dat de wettelijke adviesverplichtingen, vervat in het koninklijk besluit nr. 78, onverminderd blijven bestaan en dat enkel in een bijkomende adviesverplichting wordt voorzien. Dat bijkomende advies heeft betrekking op de nieuwe delegatiemogelijkheid die voor de artsen wordt gecreëerd. Die delegatiemogelijkheid heeft betrekking op handelingen van het dagelijkse leven die niet tot de uitoefening van een gezondheidszorgberoep behoren. Het betreft dus niet enkel niet-verpleegkundige handelingen; ook handelingen eigen aan de geneeskunst, de kinesitherapie of de paramedische beroepen zijn uitgesloten.

### *Tweede middel*

A.6. De verzoekende partij voert een tweede middel aan, afgeleid uit een schending van artikel 23 van de Grondwet, waarin onder meer het recht op een « billijke beloning » en het recht op « overleg » worden gewaarborgd.

Het recht op loon wordt volgens de verzoekende partij geschonden doordat de bestreden bepaling de bescherming van het beroep van verpleegkundige ondermijnt. Tevens zal een concurrentiestrijd met andere actoren uit de zorgsector ontstaan, waarbij de verpleegkundigen om redenen van kostenbesparing dreigen weggeconcentreerd te worden, zodat het recht een menswaardig leven te leiden voor de verpleegkundigen in het gedrang wordt gebracht.

Tevens schendt de bestreden bepaling het recht op overleg, nu de Koning door middel van een besluit bepaalde handelingen van het dagelijkse leven uit de gezondheidszorg – te dezen uit de verpleegkunde - kan halen, zonder de Nationale Raad voor verpleegkunde of de Technische Commissie voor verpleegkunde te raadplegen. Bovendien is die bepaling zelf in strijd met artikel 46bis van het koninklijk besluit nr. 78, doordat zij artikel 5 ervan wijzigt zonder dat het eensluidend advies van de Technische Commissie voor verpleegkunde werd ingewonnen.

A.7. Volgens de Ministerraad geeft de verzoekende partij een foutieve invulling van het sociale grondrecht op een billijke beloning. Krachtens dat grondrecht moet de overheid erover waken dat bij de verloning van arbeid en prestaties rekening wordt gehouden met de gepresteerde arbeid en met de levensbehoeften van de werknemer en zijn familie. Bovendien wordt de bescherming van het beroep van verpleegkundige door de betreden bepaling niet aangetast en maakt de verzoekende partij de vermeende causaliteit tussen de vermeende gevolgen van de al even vermeende concurrentie en het sociale grondrecht op billijke beloning niet aannemelijk.

De Ministerraad betoogt dat de verzoekende partij een foutieve invulling geeft van het sociale grondrecht op overleg. Krachtens dat grondrecht hebben de werknemers inspraak in de besluitvorming omtrent het productieproces waarbij zij betrokken zijn, met inbegrip van het overleg tussen de representatieve en interprofessioneel georganiseerde sociale gesprekspartners. Bovendien worden volgens de Ministerraad de bestaande wettelijke adviesverplichtingen niet omzeild, maar hoogstens aangevuld met nieuwe wettelijke adviesverplichtingen. Ten slotte is de Ministerraad van oordeel dat de bestreden bepaling zelf niet aan het eensluidend advies van de Technische Commissie voor verpleegkunde diende te worden onderworpen.

### *Nieuw middel*

A.8. In haar memorie van tussenkomenst voert de Vlaamse Regering een nieuw middel aan, afgeleid uit een schending van de bevoegdheidverdelende regels, neergelegd in artikel 128, § 1, van de Grondwet en in artikel 5, § 1, I, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De Vlaamse Regering betoogt dat het in beginsel de gemeenschappen zijn die inzake het beleid betreffende de zorgverstrekking bevoegd zijn. De federale wetgever daarentegen is enkel bevoegd, enerzijds, voor de aangelegenheden die niet aan de gemeenschappen zijn toegewezen en, anderzijds, voor de uitzonderingen op de aan de gemeenschappen toegewezen bevoegdheid op het stuk van elke zorgverstrekking, wat deel uitmaakt van de federale residuaire, respectievelijk voorbehouden bevoegdheden.

Tot de residuaire federale bevoegdheid behoort de uitoefening van de geneeskunst en de paramedische beroepen (arresten nrs. 69/92 en 83/98). Zo kan de federale wetgever (laten) opsommen wat « uitoefening van de geneeskunst » volgens hem precies is. Bij de bestreden bepaling evenwel laat de wetgever niet de handelingen opsommen die daartoe behoren, maar wat niet daartoe behoort. Aangezien de uitoefening van de geneeskunst een federale bevoegdheid is, waarmee een uitzondering wordt gemaakt op de gemeenschapsbevoegdheden inzake gezondheidsbeleid, is wat niet behoort tot de uitoefening van de geneeskunst, maar alsnog tot de zorgverstrekking, per hypothese gemeenschapsbevoegdheid. Met andere woorden, de bestreden bepaling, die de Koning laat opsommen wat niet tot de uitoefening van de geneeskunst behoort, laat Hem volgens de Vlaamse Regering *ipso facto* opsommen wat tot de gemeenschapsbevoegdheden inzake zorgverstrekking behoort. Daaruit volgt volgens de Vlaamse Regering dat de bestreden bepaling dient te worden vernietigd, minstens de woorden « tot het dagelijkse leven behoren en die niet ».

A.9. De Ministerraad deelt de zienswijze van de Vlaamse Regering dat de federale overheid exclusief bevoegd is voor de uitoefening van de geneeskunst en de paramedische beroepen. De Ministerraad is evenwel van mening dat de bestreden bepaling mede gekwalificeerd dient te worden als een regel die de toegang tot de gezondheidszorgberoepen regelt. Die bevoegdheid impliceert vanwege de regelgever zeggenschap over zowel de vereiste kwalificaties als over de concrete inhoud van de gezondheidszorgberoepen. Aangezien de federale wetgever bevoegd is gebleven voor de aangelegenheden die niet aan de gemeenschappen zijn toegewezen, moet volgens de Ministerraad te dezen worden vastgesteld dat die bevoegdheid bij gebrek aan concrete toewijzingsbepaling een federale residuaire bevoegdheid betreft. Aangezien in de bestreden bepaling de inhoud van de gezondheidszorgberoepen wordt geregeld, inzonderheid door vast te stellen welke technische prestaties voor die beroepen zijn voorbehouden, wordt volgens de Ministerraad een residuaire federale materie geregeld.

- B -

B.1. Het Nationaal Verbond van Katholieke Vlaamse Verpleegkundigen en Vroedvrouwen (N.V.K.V.V.), een beroepsvereniging opgericht in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk, vordert de vernietiging van artikel 189 van de programmawet van 9 juli 2004 wegens schending van de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet.

De bestreden bepaling luidt :

« Artikel 5, § 1, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen [lees : gezondheidszorgberoepen], gewijzigd bij de wetten van 20 december 1974 en 19 december 1990, wordt aangevuld met het volgende lid :

‘ De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde, de lijst van activiteiten vaststellen die tot het dagelijkse leven behoren en die niet tot de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de kinesitherapie of een paramedisch beroep behoren. Hij kan daarenboven de voorwaarden vaststellen waaraan deze activiteiten moeten beantwoorden om als dusdanig te worden beschouwd; ’ ».

*Ten aanzien van de exceptie van niet-ontvankelijkheid*

B.2. Volgens de verzoekende partij, een erkende beroepsvereniging, doet zij van het vereiste belang blijken, aangezien de bestreden bepaling de situatie van haar leden, verpleegkundigen, rechtstreeks en ongunstig kan raken en zulks om twee redenen : enerzijds, ondermijnt de bestreden bepaling de wettelijke bescherming van het beroep van verpleegkundige en, anderzijds, kan ten gevolge van die bepaling de wettelijk vastgestelde

adviesregeling in het kader van de Nationale Raad voor verpleegkunde en van de Technische Commissie voor verpleegkunde worden omzeild.

De verzoekende partij is van oordeel dat de bestreden bepaling de wettelijke grondslag vormt voor de Koning om de door Hem aan te wijzen handelingen uit de gezondheidszorg te halen, terwijl het nochtans activiteiten betreft die « tot het dagelijkse leven behoren » en die zonder de bestreden bepaling uitsluitend door beoefenaars van een gezondheidszorgberoep, te dezen verpleegkundigen, mogen worden verricht.

B.3. De Ministerraad betoogt dat het beroep niet ontvankelijk is wegens ontstentenis van het vereiste belang van de verzoekende partij.

De Ministerraad wijst erop dat de bestreden bepaling niets uit te staan heeft met de bescherming van het beroep van verpleegkundige, maar enkel betrekking heeft op de delegatiebevoegdheid van artsen. Volgens hem vloeit uit de bestreden bepaling niet voort dat de adviesverlening door de Nationale Raad voor verpleegkunde en de Technische Commissie voor verpleegkunde wordt omzeild.

De Ministerraad is van mening dat de zienswijze van de verzoekende partij louter hypothetisch is, aangezien haar argumentatie op een nog niet genomen uitvoeringsbesluit van de bestreden bepaling is gesteund. De inhoud van dat besluit is evenwel geenszins nu reeds bepaald, noch bepaalbaar op basis van de tekst van de bestreden bepaling. Indien later zou blijken dat de Koning bij het nemen van het desbetreffende uitvoeringsbesluit, ongrondwettige maatregelen zou hebben genomen of bepaalde adviezen niet zou hebben ingewonnen, kan de verzoekende partij zich in voorkomend geval tot de bevoegde instanties wenden. De Ministerraad besluit dat het belang van de verzoekende partij louter potentieel en niet rechtstreeks is.

B.4.1. Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk zich op een collectief belang beroept, is vereist dat haar maatschappelijk doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang; dat het collectief belang niet tot de individuele belangen van haar leden is beperkt; dat het maatschappelijk doel door de bestreden norm kan worden geraakt; dat ten slotte niet blijkt dat dit maatschappelijk doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.

B.4.2. Het maatschappelijk doel van de verzoekende partij wordt in artikel 3, § 1, van haar statuten als volgt omschreven :

« De vereniging heeft tot doel alle belangen van verpleegkundigen en vroedvrouwen te behartigen, zowel op professioneel, sociaal, juridisch, moreel-godsdienstig, materieel en cultureel vlak. Zij mag alle activiteiten ondernemen die dit doel bevorderen [...] ».

B.4.3. Met de bestreden bepaling machtigt de wetgever de Koning de lijst van activiteiten vast te stellen die tot het dagelijkse leven behoren en die niet tot de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de kinesitherapie of een paramedisch beroep behoren.

Het staat niet aan het Hof de wijze te vermoeden waarop de in de bestreden bepaling vervatte machtiging in werking zal worden gesteld.

Indien de wetgever een machtiging verleent, dient ervan te worden uitgegaan dat hij de gemachtigde enkel de bevoegdheid wil verlenen om die machtiging aan te wenden op een wijze die bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet.

Het staat aan de administratieve en aan de justitiële rechter toezicht uit te oefenen op de mate waarin de gemachtigde de hem toegekende machtiging te buiten zou zijn gegaan, onder meer door zonder redelijke verantwoording toe te staan dat zorgkundigen bepaalde verpleegkundige activiteiten zouden kunnen uitoefenen, inzonderheid rekening houdend met hun opleidingsniveau.

B.4.4. Bij de beoordeling van de elementen die de verzoekende partij aanbrengt om haar belang te staven, dient in aanmerking te worden genomen dat de bestreden bepaling :

- hoofdstuk I ter « De uitoefening van de verpleegkunde » van het voormelde koninklijk besluit nr. 78 niet wijzigt. In dat hoofdstuk zijn onder meer artikel 21*quater*, § 1, en artikel 21*quinquies*, § 1, opgenomen; de wettelijke bescherming van het beroep van verpleegkundige is inzonderheid in die bepalingen neergelegd;

- uitdrukkelijk de handelingen die tot de uitoefening van onder meer de verpleegkunde behoren uitsluit van de op te stellen lijst van activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren;



- geenszins uitsluit dat het te nemen uitvoeringsbesluit in voorkomend geval aan de wettelijk vastgestelde adviesorganen, zoals de Nationale Raad voor verpleegkunde of de Technische Commissie voor verpleegkunde, zou worden voorgelegd.

B.4.5. Nu ook de Ministerraad aanneemt dat het verplicht overleg met de Koninklijke Academiën voor Geneeskunde een vorm van overleg inhoudt die bovenop de in het koninklijk besluit nr. 78 voorgeschreven procedures komt, kan op dat punt het aanvoeren van artikel 23 van de Grondwet geen aanleiding geven tot het ten aanzien van de verzoekende partij vereiste belang.

B.5. Uit wat voorafgaat volgt dat het belang van de verzoekende partij bij de vernietiging van de bestreden bepaling te hypothetisch en te onrechtstreeks is om in aanmerking te kunnen worden genomen.

Enkel uit het koninklijk besluit dat op grond van de bestreden bepaling zal worden genomen, zal in voorkomend geval kunnen blijken dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij wordt geraakt. Nu reeds het belang van de verzoekende partij bij de vernietiging van de bestreden bepaling erkennen, zou inhouden dat het Hof vooruitloopt op de wijze waarop de Koning de Hem verleende machtiging in werking zal stellen.

B.6. De exceptie van niet-ontvankelijkheid is gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 21 december 2005.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

A. Arts